

Ἄνθρωπος ο ἄνδραν τε Θεῶν τε ο Ὀμηρός.
Ἄλβ. γνερί.

Βούκος, γεωργός. Ἄλβ. Μπούκη.

Άρδω, γεωργή, καὶ ἀρωμα, τόπος ώργωμένος.
Ἄλβ. σῆρε, τὸ χωράφι καὶ, οὐγάρη, τὸ ώργωμένον
χωράφι, ἀντὶ ἀγρός.

Μαγγησία πόλις τῆς Θεσσαλίας, ἀνατολικῶς
αὐτῆς κειμένη. Ἄλβ. Μαγγές λέγεται πρωΐ, ὅρθρος.
Πιθανῶς ὀνομάσθη οὕτως ὡς ἐκ τῆς θέσεως αὐτῆς,
καθὼς ἀπάρχει καὶ τὸ ὅρος, Ὁρθρος, ἐπίστις πρὸς
ἀνατολὰς τῆς Θεσσαλίας κείμενον, καὶ ὡς ἐκ τῆς
θέσεως οὗτο (ὅρθρος) καλούμενον.

Λιόπες (Ἑλλοπίς κατὰ τὴν Μολοσσίαν) χωρί-
διον τὴν σήμερον ἐν τῇ Θεσπρωτίᾳ πλησίον τῆς Κα-
νυπόλεως. Εκεῖνα τὰ μέρη ἐφημίζοντα ὡς βουντό-
φα τὸ πάλαι, καθὼς καὶ ὅτι ὁ Ηρακλῆς ἤρπαξ
τοὺς περιφήμους βόρες τοῦ Γηρεύοντος, θασιλέως τῆς
Ἀμβρακίας, νικήσας αὐτὸν τῷ 4350, π. Χ. ἀλλά-
νιστὶ Διόπε, λέγεται ἡ ἀγελάδα, καὶ λιόπες τὸ πε-
ριεκτικὸν ἀγελάδων.

Γραῦς, γραός, ἡ γραῖα. Ἄλβ. Γραῦς, ἡ γυνὴ ἐν
γένει. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ γυνῆ, ἥμπορει νὰ γίνει
Γνούα, καὶ Γρούα.

Πατήρ. Ἄλβ. Ἄτ, καὶ Τάτα. ἐπὶ προσφων.

Ποσειδῶν, θεὸς τῆς θαλάσσης. Ἄλβανιστὶ λέγουν,
ποὺς, τὸ βαθὺ πηγαδίον νεροῦ ἡ δ' ἀποκοπὴ τῶν
συλλαβῶν εἰδων, ἔγινε καθὼς καὶ εἰς τὸ Λαπίθαι
— Λιάπη, Παναγιώτης — Πάνος, Εὐχγέλης — Βάγ-
γης, Γραμματεὺς — Γράμμος κτλ.

(Ἄκολουθη συνέχεια.)

Κάιρον, τὴν 4 Ὁκτωβρίου 1859.

Εἰς τῶν Συνδρομητῶν.

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟΝ ΤΗΣ ΚΑΘ. ΗΜΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ.

(Τέλος. Τίτλος φυλλάδ. 233. σ. 239.)

—ooo—

Μπουριά. Κτύπημα διὰ γρόνθου.

Μέσα. « Αὐτὸν ἔχει· » τὰ μέσα καὶ « τὰ ἔξω » factotum. Χαρακτηρίζεται δὲ οὕτω καὶ ὁ οἰκειό-
τατος.

Μαυράδες. Ἐν Αθήναις ἡ μαίνη καὶ μανίς καὶ
τὸ μαινίδιον τῶν ἀρχαίων.

Ξ.

Ξεχειλίζω. Έκ-γειλέω, déborder.

Ξεντερίζω. Ἐν Επταν. τὸ ἀλλαχοῦ ξεσχίζω. Εξ-
έρτερα.

Ξεμυτίζω. Déboucher. « Τὸν εἶδα καὶ ἔξεμύτισε,
je l'ai vu déboucher» δηλαδὴ ἐφάνη εἰς τὴν ἀκριν
(τὴν μύτιν) τῆς οδοῦ.

Ο.

Οἰκτίρμος. Ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀλλ' εἰς ταύ-

την μάνη τὴν φράσιν « διὰ τοὺς οἰκτίρμους τοῦ
Θεοῦ ! » Οὕτως εἶπε καὶ Κωνσταντῖνος ὁ τελευ-
ταῖος τῶν ἡμετέρων αὐτοκρατόρων πρὸς τοὺς ἀπο-
δειλιάσαντας στρατιώτας κατὰ τὴν ἀποφράδη ἐκεί-
νην ἡμέραν· « ὁ συστρατιώτας καὶ ἀδελφοί, στῆτε
ἐνδρείως· παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τοὺς οἰκτίρμους τοῦ
Θεοῦ. »

Ορος. « Βέπηρε τὰ ὅρη καὶ τὰ βουνά. » Εἰς
ταύτην μόνον τὴν φράσιν λέγεται.

Π.

Πογηρένομα. « Τὸ ἐπονηρεύθηκα. » δηλαδὴ τὸ ἐ-
νόητα ἀν καὶ μὲ τὸ ἐκρυπτόν, καὶ οὐδὲ νῦν εἴχεν
ἄστε νὰ τὸ ἐνοιήσω.

Προεστός. Ἐν μὲν Κωνσταντινουπόλεις ὁ ἀνά-
τερος τοῦ ἐφημερίου ιερεὺς, ἐν δὲ Ζακύνθῳ ὁ γέ-
ραν, ὁ προϊστάμενος τῶν ἀλλων διὰ τὴν ἡλικίαν.

Πάπυρος. Ἐν Πελοποννήσῳ. Οπως καὶ οἱ ἀρ-
χαῖοι.

Περλάκκωμα. Ἐν Ἀθ. Περιλάκκωμα. Ιδεὶ Κάτ-
λος.

Πετριδ. « Εγώ καὶ ἐγώ τὴν πετριά μου » (mon
dada, mon tic). Κατί· « Δένει εὔρισκεται ἀνθρώπος γω-
ρίς πετριά. »

Πολυτεχίης. Ιδεὶ Ἐρημοσπίτης.

Ποδοβολητός. Ποῦς — βάλλω. Bruit des pas.
Οὕτω εἶπε καὶ ὁ Σ. Τρικούπης ἐν τινὶ δημοτικῷ
ποιήματι·

« Τι γάρ ο ποδοβολητός, τὰ κούφια τὰ τουφέκια. »

Πολύ. Τοῦτο προσθέτομεν εἰς πολλὰς λέξεις λέ-
γοντες· πολυτράγω, πολυπίνω, πολυκοιμοῦμαι, πο-
λυγελῶ, πολυφραγάς, πολυζερός, κλ.

Πρυμῆ. « Τὰ ἐπρύμασεν », ἔφρυγεν. ἐπὶ τὸ
ἀστειότερον λέγεται ἡ λέξις. Εἴκ τοῦ Πρύμη.

Πλευριτόγομα. Παθαίνω πλευρίτιδα.

Πρωταρίδ. Πι πρώτην φοράν γεννῶσα γυνὴ, η
καὶ τὸ κατὰ πρώτον τίκτον ζῶον.

Περιπλοκάδα. Ἐν Κωνσταντινουπόλει. « Τὸ με-
ταξιτόν τοῦτο ἔχει ωραίας περιπλοκάδας, » δηλα-
δὴ σχήματα περιπεπλεγμένα.

Πρόπυρα (ἡ). Ἐν Αθήναις. « Οταν βάλλωσι
εἰς τὸν κλισσανὸν τὸν ἀρτον, σύρουσιν ἐμπροσθεν τοῦ
στομίου πῦρ, καὶ εἰνόυσι πρόχειρον πίτταν, τὴν
ὅποιαν τρώγουσι πρὸ τῆς ἐψησεως τοῦ ἀρτου· ἡ
πίττα αὐτὴ λέγεται πρόπυρα. Πρόπυρη. »

Πέργω. « Τὰ πῆρος βρεμένα καὶ σύρεγχ, καὶ
ἔφυγε. »

Παιᾶ. « Παιᾶς τὸ δύματι μου. » Φράσις λε-
γομένη ὁσάκις συσπῶνται τὰ βλέφαρα, διτε καὶ δο-
ξάζουσιν οἱ χυδαῖοι· διτι· « κάτι· καλὸν θάσιον, »
η « κανένα ξενητευμένον. » Ο Θεόκριτος λέγει· « δι-
φθαλμός μεν ἄλλεται. »

Π.

Ροφός. « Οπως καὶ οἱ σόγαλοι· » ἀττικῶς· δὲ ἐ-
λέγετο ὄρφος.

Ράμυρα. Θηλ. ἐν Αθήναις. Οι θάμνοι διέσην πε-
ριφράσσονται οἱ κῆποι. « Ράμυρος, περὰ τοῖς ἀργαίοις. »

Σ.

Στέργα. (Ιδε Γλωσσάριον τῆς καθ' ἡμᾶς Ἑλλ. τόμ. Η' σελ. 493) Ἀπορῶ δικτί εἰπον μετά τινος δισταγμοῦ ὅτι παράγεται παρὰ τοῦ στέρφος τῶν ἀργαλίων. Οἱ ἄργαλοι ἔλεγον, ὡς καὶ ἡμεῖς, στέρψη τὸν στέραν.

Στρώσω. Πρόσθις εἰς τὰ Ἀτακτα (Β', 335) καὶ ταῦτη τὴν σημασίν· « Εστρώσεν δὲ νέος, οἱ αμεταβάτοις, il est devenu rangé» καὶ « ἀρχες τον πρῶτον νὰ στρώσῃ. »

Στρίγω. « Τὸ ἔστριψεν· δὲ τὸ στρίψαμεν· δὲν τὸ στρίβομεν; » Filer, déguerpir

Σταυρόσω. Ἐν Ἑπταν. Τὸ ἀλλαχοῦ πιλατεύω. Ζήτει τὸν λέξιν ταῦτην ἐν τῷ Η' τόμ. τῆς Πανδ. σελ. 463.

Σκορπαλευρᾶς, ἀρτ. καὶ σκορπαλευροῦ, θηλ. δι μεγαλόδωρος, qui fait des largesses. Σκορπω—ἀλευρῶν.

Σταρόστρα. Ἐν Ἀθήναις. Πτηνὸν ὑπαγόμενον εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν κορυδαλῶν.

Συρτιαστῆς. Ἐν Ἀθ. (τὸ υ προφ. ὡς ι), δι εχων κτῆμα πλησίον τοῦ κτήματός μου. « Ποιῶν έγισι συμπλικαστήν; — Τὸν Ν. . . . »

Σγάζω. Λέγομεν ἐν Κεφαλληνίᾳ· « Υπάγω νὰ σράξω τὴν γῆν, η νὰ ἀροτριώσω. Μέραλα μεταφορά! »

Σηδε. Ἐν Μ. Ασία. Θεός, ὡς καὶ οἱ ἀργαλίοι Σπαρτιάται.

Σαβατιαρά. Ἐν Ἀθήναις. Σταρόλικ, τὸ ἀλλαχοῦ ἀμπελίστια λεγόμενα.

Τ.

Ταγγός. Κακῶς ἔγραψε τὴν λέξιν Ταγκός διὰ κ. (Ορχ Γλωσ. τῆς καθ' ἡμᾶς Ἑλλην. Τόμ. Η'. σελ. 516). Ή λέξις ἀρχαία, ἔχουσα τὴν αὐτὴν ὡς καὶ σῆμερον σημασίαν. Λέγομεν καὶ ταγγάδαρ τὴν γενειν τοῦ ταγγοῦ.

Τήκεραι. Ἐν Κωνσταντινούπολει. Ός καὶ οἱ ἀργαλίοι. « Κάθηται κλεισμένος καὶ τήκεται. » Εἰς τοῦτον μόνον τὸν χρόνον.

Τσαγισίλας. Οἱ ἔχων μεγάλα χεῖλα. Ζεγγείλας.

Τσαλαχόνω καὶ δν. τσαλάχωμα. Chiffonier, froisser. Εἶναι δὲν ἀπατῶμαι σύγκειταιέκ τοῦ ἀπιτατικοῦ μορίου ζα, καὶ τοῦ ἀρχαίου λαχαίνω, ἐκ τοῦ λάσιω, τοῦ σημαίνοντος τὸν τριγμὸν τοῦ ὑφάσματος, τῆς ἀσπίδος, κτλ., δταν σχίζωνται, καὶ τοῦ τῶν ὀστέων (Πλ. Ζ, 25, Ν, 6, 6, Ψ, 277). Παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις ἐσήμαινε πρὸ πάντων τὸ μετὰ φόρου συντρίβειν, διατχίζειν, διαχόρηγγειν καὶ τὰ τοιαῦτα. Οὕτω καὶ ἡμεῖς λέγομεν σῆμερον· « Ετσαλάχωσα τὸ φόρεμά μου, » καὶ « ἐτσαλάχωσα τὸ χαράκι, » ητοι τὸ ἔζαρωσα, ποιοῦντας τοῦ ἐνδύματος ἡ τοῦ χάρτου τρυγμὸν τινα κατὰ τὸ ζαλάχωμα. Τὸ μόριον ζα μεταβεβλημένον εἰς ταὰ ἀπαντώμεν εἰς τινὰς λέξεις τῆς καθομιλουμένης, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρῳ τσαγισίλας.

Τσίτσιδος, καὶ ἐπίρ. τσιτσίδης. Θλόγυμνος.

Φ.

Φρέαρ. Ἐν Χίῳ. Ιδε ἀνωτέρω ἀγτ.λῶ.

Φιλακόλουθος. Οἱ συγνάζων εἰς τὰς ἐκκλησίας, ή ὁ ἀναγινώσκων κατ' οἶκον τὰς ἀκελουθίας αὐτῆς.

Ω.

Ωχρα. Ἐν Κωνσταντιν. Τὸ κίτρινον χρῶμα, ως καὶ οἱ ἀργαλίοι.

N. Δ.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΕΜΜΕΤ.

—ooo—

I want a hero: an uncommon want.

(BYRON.)

Α'.

Τίς τές ήμων γνωρίζει τὸν Ροβέρτον Εμμετ; Ολίγοι ίσως ἀναγγίσται ἔχουσι τιαὶ συγκεχυμένην ἀνάμνησιν τῆς θλιβερᾶς αὐτοῦ εἰμαρμένης. Οἱ γνωρίσαντες αὐτὸν ζῶσιν εἰσέτι, διότι πεντήκοντα ἔτη σχεδὸν δὲν παρῆλθον, ἀφοῦ δὲ νέος ἡρως ἀπέθανεν ἐπὶ τῆς λαιμητόμου μόλις είκοσιτριῶν ἔτῶν. Εν Ιρλανδίᾳ καὶ ἐν Ἀμερικῇ τιμάται ἡ μνήμη αὐτοῦ ως καὶ τῶν ὑπὲρ ἐλευθερίας μαρτύρων. Καὶ ἀληθὲς μὲν διτὶ ἐν τῇ Ιστορίᾳ μικρὰν κατέγειτο θέσιν ζωὴν τόσῳ βραχεῖα, χάριτι διμοες τῶν ποιησεων τοῦ Θωμᾶ Μούρ καὶ κατανυκτικῶν τινων σελίδων τοῦ Ούτσιγκτωνος Ίρβιγκ, τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο τῶν ἐν Ιρλανδίᾳ ταραχῶν, ἐν φ διαπρέπει τὸν Ροβέρτον Εμμετ, κατέστη ἡρωϊκή τις παράδοσις. Ενόμισα δὲ διτὶ καὶ μετὰ τὸν Ιρλανδὸν ποιητὴν καὶ μετὰ τὸν Αμερικανὸν μυθιστοριογράφον ἐρχομένην ἀπλῆ τις βιογραφία, μόνην ἀξίειν ἔχουσα τὴν ἀκρίβειαν, ίσχύει νὰ διαγείρῃ ἔτι τὴν περιέργειαν. Πολλάκις ἡ ποίησις εἶναι κατωτέρα τῆς ἀληθείας ως πρὸς τὸ θελγητρον, καὶ ἡ ἀνθρώπινος ζωὴ, εἰ καὶ δλως πραγματική, παρίσταται μυθιστορικωτέρα τοῦ μυθιστορήματος, καὶ τραγικωτέρα τῆς τραγικόδιας.

Οἱ Ροβέρτος Εμμετ, οἱ ἡρωικοί τιντης, ἐγεννήθη ἐν Δουβλίνῳ τὸ 1780 ἔτος. Ή οίκογένεια αὐτοῦ, ἀρχαία καὶ ἐντιμος, κατήγετο ἐκ τῆς κομητείας τοῦ Κόρκ. Άνηκε δὲ εἰς τὴν γενεὰν ἐκείνην τῶν εὐγενῶν τῆς περιχώρου (gentry), εἰς τὴν αυνήθιας ἀνήκουσιν οἱ διακεκριμένοι ἀνδρες, ἐν Ιρλανδίᾳ καὶ ἐν Αγγλίᾳ. Οἱ πατήρ αὐτοῦ ἐνεκατέστη ἐν Δουβλίνῳ τὸ 1760 ἔτος ἀμα νυμφευθείς. Έκ δὲ τῆς συζύγου του, τῆς Μίς Ελισάβετ Τέμπλ (1), ἔτης τρεῖς υἱούς, οἵτινες καὶ οἱ τρεῖς ἐπέπρωτο νὰ παραστήσωσι πρόσωπον ἔζοχον, καὶ καταλείψωσιν ἐγδοῖον δινομα ἐν τοῖς χρονικοῖς τοῦ τόπου αὐτῶν (2).

(1) Η μίς Τέμπλ κατέγετο ἐν τοῦ σερ Ούτσιγκτων Τέμπλ, συγγραφία; καὶ διατέλεσε πολιτικοῦ ἀνδρὸς, ἐπὶ τῆς βασιλείας Γουλλίλιου τοῦ Γ'.

(2) Τέμπλ Εμμετ, Θωμᾶς; Λόδης Εμμετ, Ροβέρτος Εμμετ. Ήσχε δὲ καὶ θυγατέρα, τὴν μιστρίας Όλμες, ήτις, ἀνήκουσα εἰς τὴν αἰκονέλιαν ταύτην, τὴν τόσου θωμασίας ὑπὸ τῆς φύσιας πεπρωκισμένην, δὲν ἔφερε κατωτέρη τὴν ἀδελφῶν αὐτῆς; οὗτα κατὰ τὰ προτερήματα οὔτε κατὰ τὰς πεποιηθείσις. Σούζαν ἴτι βιβλιάριον μῆγλωττον, γραφίν καὶ δημοσιεύθην ὑπὲρ αὐτῆς ἀναγέμω; κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐνώσεως.